

Na osnovu mišljenja Pravnog i Ekonomskog Savjeta UPFBiH, koje je pripremljeno na bazi pristiglih primjedabi od članica UPFBiH, UO Udruženje poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine donosi:

GENERALNI STAV UPFBiH NA PREDNACRTA ZAKONA O PDV-u

Predložena rješenja novog Zakona o PDV-u, nisu u interesu rasterećenja privrede i poboljšanja poslovnog ambijenta, niti će značajnije doprinijeti kvalitetnijem uređenju oblasti indirektnih poreza i rastu prihoda. Prednacrt Zakona o PDV-u nije reformski, niti stimulativan za privredu pa u tom smislu neće dovesti do povećanja privrednih aktivnosti, niti proširenja poreske osnovice za prikupljanje PDV-a.

Imajući u vidu činjenicu da se kao razlog za donošenje Zakona o PDV-u navodi usklađivanje odredbi sa Direktivama EU za oblast indirektnih poreza, bitno je naglasiti da je proklamovano usklađivanje sa Direktivama EU urađeno vrlo selektivno u pripremi predloženih zakonskih rješenja.

Također, bitno je napomenuti da je u skladu sa direktivama EU neophodno u sve faze izrade propisa uključiti zainteresirane javnosti, što podrazumijeva učešće u izradi radnog materijala, mogućnost podnošenja inicijative za donošenje izmjena i dopuna propisa kao i učešće u konsultacijama i javnim raspravama. Na taj način će se doprinijeti donošenju kvalitetnijih propisa, jer su u njihovu izradu direktno uključeni oni na koje se propis odnosi. Samo oni na koje se propis odnosi mogu dati realnu sliku kako će primjena propisa uticati na realne životne situacije i odnose. Također, na ovaj način se daje doprinos jačanju transparentnosti i participativnoj demokratiji kroz uključivanje zainteresiranih strana u sve faze izrade propisa. UPFBiH nije bilo uključeno u izradu prednacrta Zakona o PDV-u.

Odredbe predloženog Prednacrta zakona su neprevizne i nejasno definisane, tako da se ponovno kao i u dosadašnjoj praksi ostavlja mogućnost proizvoljnog tumačenja. Dalje, ponovno je ostavljeno da se brojna pitanja definišu Pravilnikom o primjeni PDV-a, te u tom smislu sa tekstrom Zakona je paralelno potrebno pripremiti i Pravilnik o primjeni PDV-a.

Novi Prednacrt zakona o PDV nema suštinskih izmjena u odnosu na važeći Zakon. Ono što je bitno napomenuti da u predloženom tekstu nema niti jedan dosadašnji zahtjev UPFBiH, kao što su pomjeranje roka plaćanje PDV-a sa 10.09. na posljednji dan u mjesecu, plaćanje poreza po naplati fakture za male poreske obveznike, te nemogućnost priznavanja odbitnog PDV-a za neplaćene fakture, a kakva rješenja poznaju zemalje regiona i zemalje EU.

Zbog svega navedenog, UPFBiH ne podržava donošenje Zakona o PDV-u u ovakovom tekstu i u nastavku dajemo konkretne primjedbe na pojedine odredbe, koje imaju za cilj poboljšanje teksta Zakona koji će biti primjenljiv u praksi.

KONKRETNE PRIMJEDBE UPFBIH NA ZAKON O PDV-U

Član 5.glasi:

(Promet dobara u neposlovne svrhe)

(1) Kada dobra koja čine dio njegove poslovne imovine poreski obveznik uzima u privatne svrhe ili u privatne svrhe osnivača, zaposlenih i drugih lica, odnosno kada dobra uzima ili daje bez naknade u svrhe koje nisu povezane sa njegovim poslovnim djelatnostima, te ako se PDV na dobra koja su u pitanju ili njihove sastavne dijelove mogao u potpunosti ili srazmjerno odbiti, takav promet smatra se prometom dobara uz naknadu.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, prometom dobara uz naknadu ne smatra se:

a) besplatno davanje poslovnih uzoraka kupcima ili budućim kupcima u uobičajenim i razumnim količinama za tu namjenu, pod uslovom da su poslovni uzorci u obliku ili pakovanju koji onemogućava njihovu dalju prodaju i

b) davanje poklona male vrijednosti u svrhe unapređivanja poslovne djelatnosti poreskog obveznika, ako se daju povremeno i ako se ne daju istim licima.

(3) Poklonima male vrijednosti u smislu stava (2) tačke b) ovog člana smatraju se pokloni čija pojedinačna cijena ne prelazi 40 konvertibilnih maraka.

(4) Propise za primjenu ovog člana donosi UIO.

Primjedba na član 5. Zakona

U stavu 2. definisano je „..da se prometom dobara uz naknadu ne smatraju besplatno davanje poslovnih uzoraka kupcima i budućim kupcima u uobičajenim i razumnim količinama....“. Ovakva odredba otvara mogućnost različitog tumačenja. Naime, kako dokazati da je neko budući kupac, šta znače uobičajne i razumne količine, kako dokazati koliko često (jednom godišnje, više puta godišnje, i sl.). Inspektori u ovakvim slučajevima proizvoljno tumače i tumačenja su različita. Kako bi se spriječile zloupotrebe i različita tumačenja potrebno je ovu odredbu definirati precizno i jasno.

Član 6. glasi:

(Vlastita upotreba dobara, promjena namjene i zadržavanje dobara nakon prestanka obavljanja djelatnosti)

Prometom dobara uz naknadu smatra se i:

a) vlastita upotreba dobara koje poreski obveznik proizvodi, izgrađuje, obrađuje, prerađuje, nabavlja ili uvozi u okviru obavljanja poslovne djelatnosti, pod uslovom da ne bi imao pravo na potpuni odbitak ulaznog poreza prilikom nabavke tih dobara od drugog poreskog obveznika,

b) upotreba dobara za koja je postojalo pravo na potpuni ili srazmjerni odbitak, a koja poreski obveznik u potpunosti ili djelimično koristi u svrhe obavljanja djelatnosti koje ne podliježu oporezivanju PDV,

c) zadržavanje dobara od strane poreskog obveznika ili njegovih nasljednika prilikom prestanka obavljanja oporezive djelatnosti, a za koja je postojalo pravo na potpuni ili srazmjerni odbitak ulaznog poreza.

Primjedba na član 6. Zakona

U stavu c) definisano je da dobra uz naknadu imaju i nasljednici poreznog obveznika. Ko su nasljednici, pozvati se na neki zakon ili pojasniti Pravilnikom o primjeni Zakona o PDV-u ko se smatra nasljednikom, jesu li to samo fizička lica obrtnici? Šta je bila namjera zakonodavca dodavanja riječi „njegovih nasljednika“.

Član 7.glasi:

(Prenos imovine poreskog obveznika)

(1) Prometom dobara ne smatra se prenos cijelokupne ili dijela imovine koja čini zasebnu poslovnu cjelinu, sa ili bez naknade ili u obliku uloga u drugo lice, pod uslovom da je sticalac poreski obveznik registrovan po osnovu PDV ili tim sticanjem postane poreski obveznik registrovan po osnovu PDV, a sa ciljem obavljanja iste vrste ili proširenja poslovne djelatnosti.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, sticalac imovine koji koristi stečenu imovinu u svrhe obavljanja djelatnosti za koju nema pravo na potpuni odbitak ulaznog poreza na tu imovinu obračunava PDV u skladu sa članom 5. i 9. ovog zakona.

(3) Sticalac imovine iz stava (1) ovog člana preuzima obavezu eventualne ispravke odbitka ulaznog poreza na kapitalna dobra, a koja se prenosi u sastavu cijelokupne ili dijela imovine koja čini zaseban poslovni subjekt.

(4) Poreski obveznik koji prenosi imovinu iz stava (1) ovog člana u roku od osam dana od dana prodaje obavještava UIO o pojedinostima vezanim za prenos, uključujući identitet novog vlasnika i nabavnu vrijednost te imovine.

(5) Propise za primjenu ovog člana donosi UIO.

Primjedba na član 7.

U stavu 1. definisano je da se „Prometom dobara ne smatra se prenos cijelokupne ili dijela imovine koja čini zasebnu poslovnu cjelinu, sa ili bez naknade ili u obliku uloga u drugo lice, pod uslovom da je sticalac poreski obveznik registrovan po osnovu PDV ili tim sticanjem postane poreski obveznik registrovan po osnovu PDV, a sa ciljem obavljanja iste vrste ili proširenja poslovne djelatnosti“

Šta znači iste vrste djelatnosti? U praksi se pojavljuju problemi, npr. kod prijenosa benzinske pumpe, obveznik koji je izgradio za te svrhe nije je koristio za promet nafte nego je rentao. UIO tumačila da to nije nastavak prethodne djelatnosti, jer je obveznik daje u najam. Međutim,

i dalje ostaje obavljanje iste oporezive djelatnosti, tako da se ovo mora precizirati. Definirati na način „s ciljem obavljanja iste (oporezive) djelatnosti“.

Član 8.glasi:

(Pružanje usluga)

(1) Pružanjem usluga, u smislu ovog zakona, smatraju se svi poslovi i radnje izvršene u okviru obavljanja poslovne djelatnosti, a koji ne predstavljaju promet dobara.

(2) Pružanjem usluga smatra se i:

- a) prenos i ustupanje autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova, kao i drugih prava intelektualne svojine,
- b) trpljenje, odricanje ili uzdržavanje od nekih poslova ili radnji,
- c) pružanje usluga na osnovu odluke nadležnog organa javne uprave ili na osnovu zakona,
- d) posluživanje jela i pića koja se konzumiraju na licu mjesta,
- e) razmjena usluga za druga dobra i/ili usluge.

Primjedba na član 8.

Stav 2. tačka b) preširoko postavljeno da bi se moglo sve oporezivati, tačno prezizirati šta se podrazumijeva pod trpljenjem, odricanjem ili uzdržavanjem.

U tački d) nejasno šta znači „na licu mjesta“.

Član 19. glasi:

(Lica koja podliježu plaćanju PDV)

(1) Lica koja, u smislu ovog zakona, podliježu plaćanju PDV su:

- a) poreski obveznici koji vrše promet dobara ili pružanje usluga na koje se obračunava PDV, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano,
- b) poreski zastupnik koga odredi poreski obveznik koji u Bosni i Hercegovini nema sjedište ni stalnu poslovnu jedinicu, a koji obavlja promet dobara ili pružanje usluga za koji se obračunava PDV u Bosni i Hercegovini i za koje ovim zakonom nije propisana primjena prenosa obaveze plaćanja,
- c) primalac usluga - poreski obveznik i lice iz člana 17. stav (5) za usluge za koje ovim zakonom nije propisana primjena prenosa obaveze plaćanja pružene od poreskog obveznika koji u Bosni i Hercegovini nema sjedište ni poslovnu jedinicu ne odredi poreskog zastupnika
- d) primalac usluga - poreski obveznik i lice iz člana 17. stav (5) kojem su pružene usluge prema članu 24. stav (1) ovog zakona, ako usluge pruža poreski obveznik koji u Bosni i Hercegovini nema sjedište ni poslovnu jedinicu,
- e) poreski obveznik koji u Bosni i Hercegovini nema sjedište ni poslovnu jedinicu i ne odredi poreskog zastupnika, a pruža usluge iz člana 32. ovog zakona u Bosni i Hercegovini licima koja nisu navedena u tački c) ovog stava,

- f) svako lice koje u fakturi iskaže PDV,
- g) lice koje uvozi dobra, odnosno dužnik određen u skladu sa carinskim propisima,
- h) obveznik registriran za PDV koji je radi dalje prodaje izvršio nabavku električne energije i prirodnog gasa koji se isporučuju putem prenosnog i distributivnog sistema od drugog poreskog obveznika ili iz uvoza - prenos obaveze plaćanja,
- i) lice koje je uvezlo električnu energiju i prirodni gas koji se isporučuju putem prenosnog i distributivnog sistema u Bosnu i Hercegovinu i koje koristi za vlastite potrebe,
- j) poreski obveznik kojem je izvršen promet povezan sa investicionim zlatom, a gdje se primjenjuju principi prenosa obaveze plaćanja iz Dijela jedanaestog Glava VI ovog zakona,
- k) strani prevoznik putnika koji vrši uslugu prevoza putnika kroz teritoriju Bosne i Hercegovine i ne odredi poreskog zastupnika.
- l) obveznik kojem je prema presudi u okviru obvezne prodaje izvršena isporuka imovine dužnika.
- m) obveznik kojem je izvršen promet imovine poreskog obveznika u postupku stečaja.

(2) Izuzetno od stava (1) tačke d) i e) ovog člana lice koje podliježe plaćanju je primalac usluga u slučaju i kada postoji stalna poslovna jedinica koja je obveznik PDV, ali koja nije uključena u predmetnu poslovnu transakciju.

Primjedba na član 19.

Stav 1. tačka k) riječ „i“ mijenja se sa riječi „a“.

Obrazloženje: Predloženo rješenje moglo bi se tumačiti da onaj ko odredi poreskog zastunika ne mora ni plaćati.

Član 24. u Prednacrtu glasi:

(Opšte pravilo)

Mjestom pružanja usluga smatra se mjesto gdje poreski obveznik - primalac usluga ima sjedište. Ukoliko se usluge pružaju poslovnoj jedinici poreskog obveznika u mjestu koje je različito od mjesta njegovog sjedišta, mjestom pružanja usluga smatra se sjedište poslovne jedinice. U nedostatku sjedišta poreskog obveznika - primaoca usluga ili njegove poslovne jedinice, mjestom pružanja usluga smatra se mjesto gdje poreski obveznik - primalac usluga ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

Mjestom pružanja usluga licu koje nije poreski obveznik smatra se mjesto u kojem pružalac usluga ima sjedište. Ukoliko usluge pruža poslovna jedinica poreskog obveznika koja je u mjestu različitom od mjesta sjedišta, mjestom pružanja usluga smatra se sjedište poslovne jedinice. U nedostatku sjedišta poreskog obveznika ili njegove poslovne jedinice, mjestom pružanja usluga smatra se mjesto gdje poreski obveznik - pružalac usluga ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

Primjedba na član 24.

U članu 24. treba zadržati postojeće rješenje iz Zakona o PDV-u.

Obrazloženje: U Prednacrtu zakona, u članu 24. je došlo do promjene u pogledu mjesta pružanja usluge tako što se poreska obaveza sa pružaoca usluga prenosi na primaoca usluga. Naime, svjesni smo činjenice da je uvođenje "mjesta prometa kao mjesto primaoca usluge" usaglašavanje sa Direktivom EU. Međutim,

Uvođenjem promjena mjesta oporezivanja, država BiH bi ostala bez značajnih prihoda, a i dalje neće postojati Zakon koji je u skladu sa EU direktivama i po uzoru na zemlje EU.

Radi usporedbe, neophodno je napomenuti da je Hrvatska (koja je pregovore sa EU vodila od 2005. g.) usaglašavanje sa Direktivom 6 koja se odnosi na status mjesta prometa usluge - uvela samo godinu i po dana prije zvaničnog ulaska u EU. Mišljenja smo da ipak treba zadržati postojeće rješenje, te da predlagač zakona još jednom razmotri da li su ključne i nephodne ovakve izmjene.

ako je donošenje Zakona u cilju usklađivanja sa Direktivama EU onda, samtramo isto tako treba u novi zakon ugraditi i rješenja, odnosno zahtjeve poslodavaca u pogledu pomjeranja roka plaćanja PDV-a i plaćanje PDV-a po naplati fakture

Novi Zakon o PDV-u treba da ima za cilj olakšavanje poslovanja privrednim subjektima u BiH, jačanje konkurentnosti bh. privrede i usklađivanje poreske politike u oblasti indirektnih poreza sa zemljama regiona i zemljama članicama Evropske unije. Nažalost, oni koji su radili na prijedlogu Nacrta zakona o PDV-u nisu imali dovoljno volje, želje, a bojimo se ni znanja kako bi ozbiljno pristupili izradi ovog Zakona.

Član 34.glesi:

(Posebna pravila)

- (1) UIO može odrediti da se mjesto pružanja usluga iz člana 24, 31, 32. i 33. ovog zakona, smatra mjestom gdje se usluga faktički uživa ili koristi.
- (2) Poreskim obveznicima koji nemaju sjedište, niti poslovnu jedinicu u Bosni i Hercegovini i ne odrede poreskog zastupnika, a isporučuju usluge iz člana 32. ovog zakona licima koji nisu poreski obveznici u Bosni i Hercegovini, UIO može omogućiti prijavu PDV kroz program oporezivanja usluga na jednom mjestu.

Primjedba na član 34.

Predložena odredba neće biti primjenljiva u praksi. Zakonom je potrebno precizno definirati u kojim slučajevima strano lice mora da odredi poreskog zastupnika, a kad ne mora, kako ne bi došlo do nejasnoće prilikom primjene Zakona u praksi.

Član 42.glasi:

(Poreska osnovica kod transakcija između povezanih lica)

(1) Kod prometa dobara i pružanja usluga između povezanih lica, poreska osnovica je tržišna vrijednost dobara, odnosno usluga ako je:

- a) naknada niža od tržišne vrijednosti, a primalac nema pravo na odbitak ulaznog poreza u potpunosti, u smislu ovog zakona,
- b) naknada niža od tržišne vrijednosti, a isporučilac nema pravo na odbitak ulaznog poreza u potpunosti, u smislu ovog zakona, i ako se radi o prometu dobara ili pružanju usluga koji su oslobođeni od plaćanja PDV u skladu sa članom 47, 48 i 49. ovog zakona,
- c) naknada viša od tržišne vrijednosti, a isporučilac nema pravo na odbitak ulaznog poreza u potpunosti, u smislu ovog zakona.

(2) Tržišna vrijednost podrazumijeva ukupan iznos naknade koju bi kupac, da bi stekao predmetna dobra ili primio usluge, u tom trenutku i u istoj fazi u kojoj se odvija promet dobara ili pružanje usluga i u uslovima lojalne konkurencije, trebao platiti isporučiocu dobara ili pružaocu usluga, s kojim je u poslovnom odnosu na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(3) U slučaju kad se ne može utvrditi sličan promet dobara ili pružanje usluga iz stav (2) ovog člana, tržišna vrijednost podrazumijeva:

- a) za promet dobara, iznos koji nije manji od nabavne cijene dobara ili sličnih dobara, ili u nedostatku nabavne cijene, cijena koštanja koja se utvrđuje u vrijeme prometa,

- b) za pružanje usluga, iznos koji nije manji od ukupnih troškova obveznika za pružene usluge.

(4) Transakcije između povezanih lica iz stava (1) ovog člana odnose se na promet dobara i pružanje usluga koji uključuju postojanje porodičnih ili drugih bliskih i ličnih veza, te odnosa upravljanja, vlasništva, članstva, finansijskih ili pravnih odnosa između dobavljača i kupca, pod uslovom da je ta veza ili odnos, a ne komercijalni razlozi, doveli do vrijednosti niže ili više od tržišne.

Primjedba na član 42.

U stavu 1. je potrebno precizno definirati povezana lica ili uputiti na Zakon koji definira povezana lica privrednog subjekta.

Član 43.glasi:

(Naknadna izmjena poreske osnovice)

(1) Ako se poreska osnovica naknadno izmjeni (poveća ili smanji), zbog vraćanja dobara isporučiocu, popusta koji kupac dobije nakon primljenih dobara ili pruženih usluga, ili ako se iznos naknade ne može naplatiti nakon iscrpljivanja svih zakonskih sredstava, obveznik koji je izvršio promet dobara ili pružanje usluga vrši ispravku iznosa PDV ako poreski obveznik kome su isporučena dobra ili pružene usluge ispravi odbitak ulaznog poreza i o tome pisano izvijesti isporučioca.

(2) Obveznik kome je izvršen promet dobara ili pružanje usluga za koje je poreska osnovica naknadno izmijenjena u smislu stava (1) ovog člana u obavezi je da izmijeni odbitak ulaznog poreza.

(3) Ako se osnovica naknadno poveća za promet dobara i usluga koji je oporeziv PDV, obveznik koji je isporučio dobra ili usluge dužan je da iznos PDV, koji duguje po tom osnovu, ispravi u skladu sa izmjenom.

(4) Izmjena osnovice iz stava (1), (2) i (3) ovog člana vrši se u poreskom periodu u kojem je nastupila.

(5) Odredbe stava (1), (2) i (3) ovog člana se ne primjenjuju u slučajevima PDV prevare.

Primjedba na član 43.

Da se preciziraju uslovi za realizaciju i ispravku PDV-a za naturalni popust - U Zakon ubaciti novi član koji se odnosi na naturalni rabat.

Član 61. glasi:

(Uslovi za odbitak ulaznog poreza)

(1) Pravo na odbitak ulaznog poreza obveznik može ostvariti samo ako posjeduje:

a) fakturu izdatu od strane drugog obveznika na kojoj je iskazan PDV u skladu s čl.94, 95 i 96. ovog zakona, osim u slučajevima kojim je regulisan prenos obaveze plaćanja PDV i u slučaju uvoza dobara,

b) dokument koji se odnosi na uvoz dobara, a koji poreskog obveznika identificuje kao primaoca isporuke ili kao uvoznika, i na kome je iskazan iznos obaveze po osnovu PDV .

(2) Pravo na odbitak ulaznog poreza nastaje u trenutku kada nastaje obaveza obračuna PDV koji se može odbiti. Ako poreski obveznik ne izvrši odbitak ulaznog poreza u tom poreskom periodu može taj iznos ulaznog poreza odbiti u onom poreskom periodu u kojem su ispunjeni uslovi za odbitak, ali ne kasnije od 31. marta kalendarske godine koja slijedi godini u kojoj je poreski obveznik stekao pravo na odbitak tog ulaznog poreza.

(3) Poreski obveznik odbitak ulaznog poreza vrši tako što od ukupnog iznosa poreske obaveze za jedan poreski period oduzme ukupni iznos PDV za koji je u istom poreskom periodu nastalo pravo na odbitak i koje se ostvaruje u skladu sa ovim članom.

Primjedba na član 61.

94. stav 4. kaže da fakturu može izdati i primalac dobara ili usluga - da li ovo znači samoizdavanje fakture. Šta znači ovdje onda faktura izdata od strane drugog obveznika - Samoizdavanje fakture je u potpunosti nejasno i neprecizno definisano. Koja je namjera zakonodavca, u kojim situacijama se koristi odredba člana 94. stav 4. Na koje slučajeve primalac dobara i usluga može izdati fakturu i pod kojim uslovima i kako se odbija ulazni porez (veza sa članom 94.).

Član 69.glasi:

(Podnošenje prijava i plaćanje PDV)

- (1) Poreski obveznik je dužan da svoju PDV obavezu obračunatu za određeni poreski period iskaže u mjesecnoj PDV prijavi, u kojoj se iskazuju svi podaci potrebni za obračunavanje PDV.
- (2) PDV prijavu poreski obveznik podnosi do 10-og u mjesecu po isteku poreskog perioda.
- (3) Poreski obveznik podnosi PDV prijavu bez obzira da li u poreskom periodu za koji podnosi prijavu ima obavezu plaćanja PDV.
- (4) Poreski obveznik je dužan da za svaki poreski period plati PDV, koji je jednak pozitivnoj razlici između ukupnog iznosa poreske obaveze i iznosa ulaznog poreza, u roku za podnošenje PDV prijave.
- (5) Lica evidentirana za potrebe PDV za svoju PDV obavezu obračunatu za određeni poreski period podnose evidencionu prijavu (ED).
- (6) Lica iz stava (5) ovog člana, ED prijavu podnose samo za poreski period u kojem je nastala obaveza plaćanja PDV, u roku iz stava (2) ovog člana i PDV plaćaju u roku iz stava (4) ovog člana.
- (7) Kod uvoza dobara, PDV koji dospijeva na njih obračunava se, naplaćuje i plaća u skladu s propisima zakona koje se odnose na naplatu carinskih i drugih dažbina koje dospijevaju prilikom uvoza.
- (8) Oblik i sadržaj evidencione i PDV prijave, uključujući i način njihovog dostavljanja i ispravke greške propisuje UIO.

Primjedba na član 69.

Stav 2. mijenjati na način da se prijava podnosi do 30-og u mjesecu.

Član 72.glasi:

(Mali poreski obveznik)

- (1) Mali poreski obveznik je obveznik čiji ukupan oporeziv promet ostvaren u Bosni i Hercegovini u kalendarskoj godini ne prelazi prag od 75.000 konvertibilnih maraka
- (2) Obveznik iz stava (1) ovog člana oslobađa se od obračuna i plaćanja PDV, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) Odredbe stava (1) i stava (2) ovog člana ne odnose se na poreskog obveznika koji je prethodno registrovan po osnovu PDV.
- (4) Odredbe stava (1) i stava (2) ovog člana odnose se na poreske obveznike koji u Bosni i Hercegovini imaju sjedište ili prebivalište.
- (5) Mali poreski obveznici nemaju pravo na odbitak ulaznog poreza i nisu obavezni voditi poslovne knjige na način propisan ovim zakonom.

Primjedba na član 72.

U stavu 1. povećati prag na 100.000 KM.

Član 93.glasi:

(Povrat PDV stranim poreskim obveznicima)

- (1) Stranim poreskim obveznikom, u smislu primjene ovog člana Zakona, smatraju se lica koja nemaju sjedište, stalnu poslovnu jedinicu iz koje su izvršeni prometi u Bosni i Hercegovini, niti prebivalište ili uobičajeno boravište u Bosni i Hercegovini iz kojeg vrši promet.
- (2) Strani poreski obveznik, pod uslovima propisanim u ovom članu, ima pravo na povrat PDV obračunatog na pokretna dobra i primljene usluge koje su izvršili drugi poreski obveznici u Bosni i Hercegovini ili koji mu je obračunat prilikom uvoza dobara u Bosni i Hercegovini. Pravo na povrat PDV ostvaruje se pod uslovom da u državi porijekla podnosioca zahtjeva obveznik iz Bosne i Hercegovine takođe ima pravo na povrat PDV (uslov reciprociteta), pri čemu se reciprocitet utvrđuje razmjenom obavijesti, putem nadležnog organa, između UIO i poreskih organa drugih država.
- (3) Pravo na povrat PDV iz stava (2) ovog člana ima strani poreski obveznik koji u periodu za koji traži povrat nije vršio promet dobara i usluga za koje je mjesto oporezivanja u Bosni i Hercegovini, osim:
  - a) usluga u vezi sa spoljnotrgovinskim prometom iz člana 54. Zakona,
  - b) usluga na koje je PDV obračunat i plaćen od strane lica koje je te usluge primilo,
  - c) usluga prevoza putnika iz člana 68. stav (3) Zakona.
- (4) Kod povrata PDV licima iz stava (1) ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na odbitak ulaznog poreza.
- (5) Strani poreski obveznik nema pravo na povrat PDV za:
  - a) iznose PDV koji su prema odredbama ovog zakona netačno obračunati,
  - b) iznose PDV koji su obračunati za promet dobara koji su oslobođeni ili mogu biti oslobođeni plaćanja PDV u skladu s odredbama ovog Zakona.
- (6) Pravo na povrat PDV ostvaruje se putem zahtjeva za povrat PDV, koji strani poreski obveznik podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici UIO najkasnije do 30. juna tekuće godine, nakon završetka kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi.
- (7) Period za koji se povrat zahtjeva ne može biti duži od jedne kalendarske godine niti kraći od tri uzastopna kalendarska mjeseca. Zahtjev za povrat PDV može se odnositi i na period kraći od tri mjeseca, ako taj period obuhvata kraj kalendarske godine.
- (8) Zahtjev za povrat PDV koji se odnosi na period povrata kraći od jedne kalendarske godine, a ne kraći od tri mjeseca može se podnijeti ako iznos PDV za koji se traži povrat nije manji od 800 konvertibilnih maraka.
- (9) Zahtjev za povrat PDV koji se odnosi na period povrata u kalendarskoj godini ili u ostatku kalendarske godine, može se podnijeti ako iznos PDV za koji se traži povrat nije manji od 100 konvertibilnih maraka.

(10) UIO utvrđuje uslove, način i postupak provođenja povrata PDV stranim poreskim obveznicima.

Primjedba na član 93.

Nedopustivo je i neprihvatljivo da se uvodi uslov reciprociteta koji nije definisan ni u važećem zakonu. Ovo je veoma štetna odredba za privrednike i budžet BiH. Većina država EU nema uslov reciprociteta po pitanju povrata PDV-a. Uvođenje uslova reciprociteta predstavlja ograničavajući faktor za domaće kompanije koje će biti u poziciji povrta PDV-a iz država koje ne poznaju uslov reciprociteta. To predstavlja opasnost da će države koje ne poznaju uslov reciprociteta osporiti povrat PDV- državljanima BiH jer im BiH zahtjeva reciprocitet. Stoga predlažemo da se uslov reciprociteta briše, te da se zakonom jasno definiše pitanje povrata pdv samo za države koje zahtjevaju uslov reciprociteta.

Također, u stavu 3. člana 93, nužno je navesti da pravo povrata imaju oni koji se bave prevozom dobara i uslugama povezanim sa prevozom. Oporezivanje i povrat za strana pravna lica koja se bave prevozom putnika treba urediti na korektan način koji će biti u skladu sa interesima BiH prevoznika putnika. Inače, ovu oblast "povrat za strana pravna lica" treba urediti u skladu sa višegodišnjim zahtevima većinske poslovne zajednice za koju je UIO bio potpuno autističan

Član 99.glasi: **(Obavezna registracija za PDV)**

(1) Svako lice sa sjedištem ili prebivalištem u BiH čiji je oporezivi promet u toku kalendarske godine prešao iznos od 75.000 konvertibilnih maraka, kao i poljoprivrednik iz BiH čiji je oporezivi promet u toku kalendarske godine prešao iznos od 100.000 konvertibilnih maraka dužno je da se registruje kod UIO.

(2) Obaveza registracije za PDV odnosi se i na lice, čije sjedište ili prebivalište nije u BiH, a koje obavlja oporezivi promet u BiH, osim ako pruža usluge:

- a) za koje je propisan prenos obaveze plaćanja,
- b) iz člana 32. stav (1) Zakona licima u BiH koja nisu poreski obveznici a opredjele se za program oporezivanja usluga na jednom mjestu,
- c) prevoza putnika kroz teritoriju Bosne i Hercegovine

(3) Registrovani obveznici zavode se u jedinstveni registar koji vodi UIO.

(4) Poreski obveznik je dužan obavijestiti UIO o svakoj promjeni podataka u Jedinstvenom registru, promjeni statusa registrovanog poreskog obveznika, kao i o prestanku obavljanja djelatnosti.

(5) UIO dodjeljuje identifikacioni broj indirektnih poreza po osnovu PDV.

(6) Svako lice i poljoprivrednik iz stava 1. ovog člana koje prvi put postaje obveznik sa obavezom registracije za PDV dužno je UIO podnijeti zahtjev za registraciju najkasnije do kraja kalendarskog mjeseca u kojem je ostvarilo promet dobara ili usluga u iznosu koji je veći od iznosa iz stava (1) ovog člana.

(7) Lice iz stava 2. ovog člana dužno je UIO podnijeti zahtjev za registraciju najkasnije do kraja kalendarskog mjeseca u kojem su poduzete prve poslovne aktivnost za obavljanje oporezivog prometa.

(8) Poreski obveznici iz stava (6) i (7) ovog člana postaju registrovani za PDV danom koji utvrdi UIO u rješenju o registraciji, koje se izdaje u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

(9) UIO može odbiti dodjelu ili oduzeti dodijeljeni identifikacioni broj indirektnih poreza po osnovu PDV, ako utvrdi da ne postoje razlozi za registraciju po osnovu PDV, nije podnio PDV prijavu uzastopno za tri poreska perioda ili ako poreski obveznik zloupotrebljava identifikacioni broj.

(10) Propise za primjenu ovog člana donosi UIO.

Primjedba na član 99.

U stavu 4. propisati rok u kojem se mora obavijestiti UIO.

Dalje povećava se prag za obaveznu registraciju sa 50 000 KM na 75 000 KM a da ne postoji mogućnost kvartalnog podnođenja prijave. S tim u vezi neophodno je da se propisuju uslovi za tzv. male poreske obveznike koji bi PDV prijavu podnosili kvartalno. Primjera radi u hrvatskom Zakonu mogućnost kvartalnog podnošenja prijave imaju mali poreski obveznici čiji promet na godišnjem nivou nije veći od 800 hiljada kuna tj. cca 110 hiljada EUR, a u Zakonu Srbije taj minimum iznosi 50 miliona dinara tj. cca. 420 hiljada EUR.

Član 102.gласи:

(Registracija putem poreskog punomoćnika)

(1) Obveznik koji nema sjedište, niti poslovnu jedinicu u Bosni i Hercegovini, a koji vrši promet dobara i/ili usluga u Bosni i Hercegovini, izuzev prometa usluga za koji je propisan prenos obaveze plaćanja, može se registrovati putem poreskog punomoćnika koji ima sjedište u Bosni i Hercegovini.

(2) Obveznik iz stava (1) ovog člana svu komunikaciju sa UIO vrši putem poreskog punomoćnika.

(3) Obveznik i punomoćnik su solidarno odgovorni za porez koji se obračunava u skladu s ovim zakonom.

(4) Prava i obaveze koje imaju obveznici u Bosni i Hercegovini, u skladu s ovim zakonom, odnose se i na punomoćnika.

(5) Propise za primjenu ovog člana donosi UIO.

Primjedba na član 102.

U stavu 1. šta znači **može** se registrovati putem poreskog punomoćnika. Propisati to kao obavezu i nabrojati u kojim slučajevima.

